

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

"Slogom rastu naše stvari, a naša sva pokvare" Nar. Post.

— Uredništvo i odpravnost u načelu se: VIA TORRENTE br. 12. —

Nopodplanni se donosi na tiskaju. Prijedavanja se pismo tiskaju po 5 novđ. svaki redak. Oglašati od 8 redaka stoji 60 novđ. za svaki redak više 6 novđ. Ili u službu opštovanja uči pogodno, na upravu. Novol se slijdi poštarskom kapitulicom (assegno postalo) itd. priješte i najbolju poštu valja točno označiti. Komu list ne dođe na vrlo, može to javiti upravništvo u otvorenim plenama, za kojih se no plakat poštarsko, niko ne izvršava, niti se to uči. — "NAŠA SLOGA" izlazi svakog četvrtka na cijelom arku. Novol i pismo žalju se na urođništvo ili odpravnost. Nobiljeđivanje laskovi se ne primjenjuje. — Prodajnici i poštarskih stolica 5 for., na soljaku 2 for. na godinu. Razmjerne fr. 50/12 na pol godine. Izvan carovne vile poštarska. Na malo 1 br. 5 novđ.

Poziv na predplatu.

Ovim mjesecom otvara se predplata na naš list za drugo polugodišće. Radi toga molimo naše predplatnike, kojim je iztečela predplata konzam prosluge mjeseca, da istu na vrlo obnoviti izvole.

Upozorujemo ujedno naše mnogobrojne dužnike, da vad jednom ovrše svoju dužnost, jer domo inače postupati proti njim onim načinom, kako njim nedostati milo.

Izdavanje lista stoji nači silnih žetava, pak imandemo pravo, da zahtijevamo od svakoga, kolj list žita, da nam te žrtve i nositi pomaže.

Prodjata iznasa, za mogućnije for. 5 na godinu, a for. 2,50 za pol godinu; za soljaku for. 2 na godinu, a for. 1 na pol godinu.

Novol molimo, da se soljju samo poštarskem naputnloom.

Uprava "Naša Sloga".

Osiguranje imetka.

Neprestani boj, što no nam gaje sa neodrimi dušmuni danomici voditi, nedozvoljava nam, da malić odabiremo a kajne li, da razmišljamo o važnih pitanjih, kojo duboko zaslanjanju u našo narodno gospodarstvo. To joj je jedini razlog rad kojeg se promalo bavimo sa narodno-gospodarskim pitanjima, kao što je slično.

PODLISTAK.

Uzgoj i škole po svjetu.

VIII.

Isus uzgojitelj.

Isus, sin božji, pokazao je čovječanstvu svojim božanskim naukom, kako mu se u svakom pogledu vladati, da uzmogne biti sretno na ovom i na onom svetu.

U staro doba smatrano se Židovi jedinstvenim narodom, koji zasljužuje ljubav i bligu božiju, te prestiranju ostale narode. Rimljani i Grči pogledavaju u svojoj naduostoli na druge narode kao na užice stvorove, "barbare". Ne samo što je jedan narod prezirao i mrzio drugoga, nego i med ljudima istog naroda, istoga grada, bljadevekih razlikah: stromasti neljubljaju nikakvih praveh, rotovahu bogatijim; mordajahu se boriti sa divljim i zvornim samom da se veličasti tim nadstavljuju; dugače moguća u nekih narodan plemići i ubiti prostoga čovjeka, a da mu zato nije pao ni vlas sa glave. Božanski nauk Isusov uništi sve razlike među ljudima proglašiv jednost medju njima. "Ljubi iskrnjega svoga

česti požari, koji dovode našeg seljaka do prešuškog štapa; svakog godišnje često tuđe, koje mu uništio plodonosna polja i bogate vinograde, sile nra, da progovorimo o jednoj od najkoristenijih institucija, što no jih je aktivotvorno civilizirani svijet, t. j. osiguravaju imatke.

Kako je poznato, može se danas osigurati kod raznih osigurnjavajućih društvenih nosača život nogu i sav potrošni i nepokrotni posjed.

O prevoj t. j. ob osiguranju života nadomo da gubim scicili znajući, da bismo našli možju načini diktatoru slaba odziva, budući si osiguravaju život i kod prosavjetljenih narodak, smo rođki i to obično imućniji, a drugo, što nam se čini, da je osiguranje imetka za naše gospodare mnogo važnije pitanje. Govoriti domo dakle jedino o osiguranju posjeda ili imetka. Tuči postoje — kako je poznato — u sgradah, vinogradih, polju, blagu, potroštvu itd. Posjed taj osigurava se pak od požara, tuđa, mraza itd. Svakako je najvažnije pitanje o osiguranju od požara, jer će ovaj najčešće opstojiti i najviše sljede požari. Ova vrata osiguranja bijaće i najprije urođene sav svoj vlast, nu to je samo slučaj, na koj se nosimijomo oslanjati.

Požar i vinograd osiguravaju od poplave, mraza i tuđe i kod proučiteljnih narodak obično samo intligentniji i bogatiji gospodari, budući joj novci soljake kod svih narodak više manji nominari ili indolontari, i drugo, što je siromalu točko platiti tomu potrošbitu pristojbu ili takšu.

Priznati nam jo na žlost, da imade kod nas u Istri malo gospodara, koji se okorisjuju i tom naj-

kae samoga sebe rekao je Spasitelj i modnikom ovoga sveta, a apostol Pavao lepo veli: "Nelma tu Židova ni Grka, nelma roba ni gospodara, nelma mužkoga roda ni ženskoga; svu ste vi jedno u Isusu Kristu" (Gal. 3, 28.)

Ne samo svojom svetom rječju nego još živje svojim djeli, primjerom, poznato nam je božanski učitelj put života. Djeci i roditeljim, slugam i gospodarom, podanikom i vladarom tražiti je u Isusovu djeleovanju nojanvršeniji svoj uzor (izgled). Nemožešno svega pripovjetati, kako nam je Isus pokazao put i način dobrog užeg djece, ali valja bar da spomenemo, kako je vrudim srećom ljubivo malenu dječku i kako je bio neumoran, kad se je radilo o njihovu dobru. Neka govori pjesme:

"Jednom ljecem svim u znoju
I u trudnom nepokoju
Isus' svjetla spas sjedjuće,
Odmosti se ter hitljave,
Da tad opet put nastavi
I od bleda kog izhvati.
Boine ranе on vidiše
Ovd' tamо govorase,
Mnoga sreća uvojiliša
Rjeđ mu tješi umiljena.

potebnijom vrati osiguranja, t. j. osiguranju od požara.

Nasi gospodari, kao da no uvijaju velike koristi od ovo urođe, a ipak mornju i sami priznati, kako su namodni i malodrušni, kad njima uništi požar kuću, gospodarsku sagrađe itd. U takvoj nosreći mornju kada proučaci obijati tuđu pragrove, mohakati lovo i apsno za kakav milodar, ili pomožu si tim, što se zaduže do grla to tako ostanju oni i njihova dječači tuđi robovi.

Rečesno prije, da ja razlog tomu, što mu pak slabo miri za osiguranje imetka za naše gospodare mnogo važnije pitanje. Govoriti domo dakle jedino o osiguranju posjeda ili imetka. Tuči postoje — kako je poznato — u sgradah, vinogradih, polju, blagu, potroštvu itd. Posjed taj osigurava se pak od požara, tuđa, mraza itd. Svakako je najvažnije pitanje o osiguranju od požara, jer će ovaj najčešće opstojiti i najviše sljede požari. Ova vrata osiguranja bijaće i najprije urođene sav svoj vlast, nu to je samo slučaj, na koj se nosimijomo oslanjati.

Uz nomar krivo je također uvožiti našog puka, kojemu mu često prieđi, da si osigura najnužnije stvari dotično, da plati potrošbitu takšu. I u tom je dužan svaki rodoljub, da budo na ruku siromalnom našem slobodu. Troši da ga neprestano učimo, kada mu je raditi i stediti, da se oslobodi tuđog robstva i da si osigura i obvezbići i svoju materiju. Stanje. Često olomčarne novjole i većinu dugovi u kojima je zapao nob so-

ljalj, pritišču ga silno i nadaju mu, da se pridigne i osivi, al uprav to mora da ga svrati na pravi put, na put marljiva i neumorna rada i velike stednje.

Vjorujemo rado, da je našemu sejaku točko namaknuti potrošbitu svetu za osiguranje imetka, nu naumornim radom i pravom stednjom osloboditi će se dugovali i još bar toliko prisuditi, da si osigura kuću i što jo u njoj.

Upuđivati nam je dakle svuda narod na umnu radnju i marljivu stednju a uz to nezaboravimo mu prodočiti korist i potrebu osiguranja njegovog imetka.

Na ovaj prodinat svratit domo se epot prvom sgodom.

DOPISI.

U Lovranu koncem mjeseca junija 1886.

Kako se ovdje čuje i govori, nije mjestno školsko vede poslio, da bude levinska škola podignuta na prvi pladevn rod, nego da se je prodragao na srednji mjestnoga školskoga vede, da se to učini i to usijed učokog službenog dopisa od n. k. kotarskog školskog veda iz Vološkega. Tako gleda trećeg učitelja u našemu gradu Lovranu, da nije zaključeno mjestno školsko vede, da bude u gradu Lovranu nego, da se je prodragalo, da tako mjestno školsko vede zaključi i to usijed učokog službenog dopisa iz Vološkega, kojim da se zahtjeva, da bude treći učitelj u gradu Lovranu. Mjestno školsko vede, e je zaključilo, da je potreban treći učitelj za plovantiju Lovran ali da neka odluči zastupatvo mjesto, gdje bi se imao namestiti treći učitelj, da bude i kmetovom na vanjsčinu lagodnju okorilosti se školom.

— Onaj ljubi u latimu svoje djetet, koj danju i neđu misli na bojkak njegov, koj ne želi ni truda ni muke, gdje se radi o dobrobiti djeteta. Prava je ljubav i sladka i gorka, i blaga i stroga (ostra); rječ je stara, koga Bog ljubi, toga da i kara.

Da se bolje uvjerimo, koliko su Svetištu bila na erou malena djeđen, navodimo još nekoliko primjera. — Kad su mu jednoin u hramu klicali: "Hosana sinu Davidovu," ređe: "Iz usta mala djece i koja slaju nadinio si sebi bivalu." (Mat. 21, 15, 16). — "Keji se dakle ponzi kao djece ovo, onaj je najveći u kraljevstvu nebeskom." (Mat. 18, 4). — "Keji primi takovo djece u ime moje, mene prima." (Mat. 18, 5). — "Gledajte da ne prezrete jednoga od malih ovih, jer vam kažem, da andjeli njihovi ne nebesi jednako gledaju lice oca moj-ga nebeskoga." (Mat. 18, 10). — "Keji slobuzni jednoga od ovih malenih, bolje bi mu bilo, da se objes milinski kamen o vratu njegovu, i da potone u dubinu morsku." (Mat. 18, 6).

Zene dodju tud njekoje, Vodek k njemu dodo svoje, Da je ljubko pomljuje, Blagoslov mu svoj daruju.

Učenici pak prozboro:

"Dajte, da mu se odmore Izmučena tleča uda, Dost je imo danas truda!" Al on njima tluho na to Odgovara umiljito:

"Malim pređi k meni! netreba,

Njihovu se dvori neba!"

I enako izmučen "zagrlivši" ih, metnu na njih ruke, te ih blagoslovio." (Mur. 10, 18-19).

I nerazumnog životinjili Bog u srođi ljubav do svojih malih, a ako i učenici, i učenici za svoj porod nebjije srce, sto su ti ljudi spali već izpod nojdijevi zvieri, to bismo za oleo praznu mlatili slamu, kad bismo htjeli, da ih ovim crticami popravimo. Prosvorit ćemo radnju koju onim, koji žarkim srcem ljube svoju djece, al koji ih baš ta ljubav navrša na kriš put. — Ljubiti djece nede redi, kao što često, osobito majke misle, kupozati mu slatke, odjevati ga čim lepo i ristrojiti, zadovoljavati mu svakoj želji ili pohoti, ne, nije to prava roditeljska ljubav.

Znamo pak i zvjetstvo, da je bila zato sagvana sjednica obdanskog zastupstva, kojoj je prisustvovao i g. kapetan Jetmar, koji red bi, da bi bio rado na poslaku sjednice, da bude namješten treći učitelj na vanjsčinu. Na jednom pak kao da se je nešto šapnuo, g. kapetan preokrenje stvar i podi zastjevati, da se zaključi, da bude namješten treći učitelj u Lovranu. Naši zastupnici kažu, da se to nije zatključilo nučim budemo mogli, čemo Vas pobiliše o tom obavijestiti. — Svakako bi svjetovao našim poglavarom, da poduzmu osobljije krateko, da se odstrane nekoje škandalozne stvari u našem Lovranu, koje više škode nudio mladeži, nego se im koristiti više učiteljima.

Svatko uvjedja, da je u našem Lovranu, navlastito sada po velikoj vrućini, jedva potreba po blagdancima i nedjeljama treba sv. misla. Žao pak nam mora biti, da su naši gospodari to proslili presv. g. biskupu načelnom, ne baš najprijevođnjim. Osobito nam mora biti neugodno čuti, što su to proslili za Imatu baš av. mlač bez propovijedi, kada nam nije mlač rječ božja. Tu naš g. plovac (valjda) rado propovjeda pak bi mogao učiniti krudu propovijed kod dviju mlađih, a tako bi bilo zadovoljeno barem onim, koji rado slijedu rječ božju. Nije bo pravo, da radi dvojice li trojice, kojim niko ugodna rječ božja, sv. trpe. Neko knjekušima bi dobro došlo i vrločim krđuškim materama. Svakako pak onim je rječ božja od velike potrebe, koji još nezvaniči, da ne u crkvi treba ponuditi smjerno, prijatno i pobožno.

Iz Humština (obdanski Buzet), ujedno sa junom 1886. — Nadamo se g. uradniku, da će znati i Vašo čitatelju ako dođuće koju i iz ovli župitih krajeva tučno Istru.

Hum, sadnja podobdanskih buzotsaka, upravljaljio je prijašnjih vremenača smanj svoj imetak. Blagostanja nebitno je tada osbitio jer smo odigrali od svete, ne naša blagajna nije bila nikakva tako osna i prazna kao sada. Radi pomorskog spomenih na upravnim muzevima adružila se ova podobdanska sa onom u Drnišu, gdje je počelo suditi se dno naše blagajne. Kušalo se dačko živit u državu u buzotskom obdanku, ali ti miesto da krenu stvari na boje, bilo je svaki dan na gore. Redko je koja podobdanska u Istri u toll lokom maturirajućim i moralnom stanju. Putovani nemamo ulti za koju u kakvoj međuhorbni puk, nema ni govorni. Gospoda u Buzetu mislim su više na sve drugo nego li na naše nevolje. Slromal kmet pluhačkojaka pladi u i od toga neuvlači uštu. Ovdje komad posteno staze a da i ne govorimo o cestama. Hodo li se napiti dano vodo, to mu vrati tražiti ju, bistrili ju i dovažali ju. Sve to je poznato našim poglavarom ali za to noboli nikoga glavu.

Molim smo odvunju sli. Jutu, da nam se sagradi kojnad seste bar da biltanje cesto Rod-Buzet, ali posljive dotiri mjesecu nešto u danas odgovora. Obratili smo se i radi drugih potrebođah na o. kr. poglavarstvu u Kopar, kojo je, awo izručilo občinskomu odboru u Buzetu, odakle ne-odekujemo ništa dobra.

Uz te nevolje stigla nas je najprije 3. t. m., a kano da te nebitno dešta, i 4. t. m. nova nešreća. Jednog i drugog dana unikla nam je silna tuča svaku nadu na Istočnoj Istri. Našo stanje ne može biti žalostnije. Čekamo, da vidimo kakove će koraku poduzeti poglavari u Humu i Buzetu, da nam se bar djelomično pomogne. Želimo natime, da nam i sada pokažu ta gospoda onaku ljubav i brigu, kakavu pokazuju napravu nam prigodom kakovih izborâ. Tada se neštedi truditi ni novca, da nas na svoju ruku predobiš. Sad je dačko pravo vreme, da se za nas zauzmu, a kod izbora znati smo i sami što nam je činiti. Da nam se bar u nečem pomože, valjalo bi da se odmah pođe graditi tolji potrebitu cestu. Bar bi tako kmet zasljučio koji novčić i došao bi u doticaj sa ostalim svatom.

Nas se je uvjek do sada varalo i poduprijevalo od strane buzotske gospode a sada smo viditi, koliko tu gospoda za nas mire. Nije ho dosta ako se sakupi u Poreču ili ma gdje stotinu fortinu jer nam se hode živeža, inače poginut čemo od glada. Ako smo vedenim do sada vjero-

vati gospodi u Buzetu, neka se tamo ne-meli, da mi nevidimo što se radi i kako se radi. Uvidjamo već i sami, da su nam gospodari krivi, što nam grješi drvo u šumib, jer ga nikud izvesti nemogemo. Na gospodari pada krvljiva, što se ubijamo sa blagom pa rovovil i razdrtinah, nemajući niti jednu dobru cestu ili putu. Tko nam je prvi prijatelj neka uđi ono, što mu dužnost nulaže, inače protjerati čemo sna stare lice, koje nas mame i varaju u izborno vrijeme. Poručimo ovim gospodari u Buzetu, da nam netreba sumo komadi paljeni i kvartini kliseši, već da mi tražimo, da nam se pruži sgoda, kako čemo se pošteno prehraniti. To je najmanje što od poglavara naših tražiti možemo.

X

Iz Ročine, mjeseca juna 1886. — Ne-potraje po blagdancima i nedjeljama treba sv. misla. Žao pak nam mora biti, da su naši gospodari to proslili presv. g. biskupu načelnom, ne baš najprijevođnjim. Osobito nam mora biti neugodno čuti, što su to proslili za Imatu baš av. mlač bez propovijedi, kada nam nije mlač rječ božja. Tu naš g. plovac (valjda) rado propovjeda pak bi mogao učiniti krudu propovijed kod dviju mlađih, a tako bi bilo zadovoljeno barem onim, koji rado slijedu rječ božju. Nije bo pravo, da radi dvojice li trojice, kojim niko ugodna rječ božja, sv. trpe. Neko knjekušima bi dobro došlo i vrločim krđuškim materama. Svakako pak onim je rječ božja od velike potrebe, koji još nezvaniči, da ne u crkvi treba ponuditi smjerno, prijatno i pobožno.

Javljam čemo svjetu, kako vi postu-

pate ga ubogim našim kmstom, Karanil domo ave, lenko mu vi gulto kožu, kako ga smatrati pravim rohom, da mi ne-je-de rođ i jorši, i sva druga nedjelja vaša. Da, tako radiš u istarsku gospodo. Nu svuda nadje-

se po koja dobra duša, koja se zauzme i u skrobu. Njih pedo, što i ovud plamti kojo poštenu i plementnu arde, kojo nemože a da neodkrige njihova nepoštovana djela i tučno stanje dohrog ovog kmesta. Al neka se gospodari srdo koliko njih jo drago, mi čemo u buduću sve njihove kurake mijerili i bilježiti!

(Konao elodi.)

Iz Ročine polovinom juna 1886. — Hvala dobrom Bogu što nam se izpunila vruća želja, to ame illi tollike srotin, što je naš presvetiji gospodin biskup Glavina dne 27. prologa maja podjeljivao ovdušen-kramenat svete herme. Boračani sv. sv. božanstvima dobiti katolički poljoprašavajući grad a navlastito svoje crkvice, to učiniv i poplavljajući i ovješavajući kropljivo zaštita, da Vas pomiri, on će Vam predešti, kakova kuga je pravda i Vi, ako ne pravlj i, pomiriti dete se i živjeli medju sobom kao brata, kako to i sam Isuker zapovjeda. Činilo ovako, pa često vidiši, da dete bili zadovoljni.

Pogled po svetu.

U Trstu, 30. junija 1880.

Odmah poslije odgodjenja corev-veča u Beču, imenovan je novi mi-nistar trgovine i obrta u osobi Oliviera markiza Baquveloma, dosedanjega zemaljskoga predsjednika u Šleziji. Novi ministar, komu je jedva 39 godina, neprisupa nikakvoj stranci, niko do-sada dješloao na političkom polju, on je činovnik. To najbolje karakteriše-Tančev kabinet. Većina carinskega vjeća podupire vladu, nu nije vladina stranka. Sve to više pojavljuje se takozvano činovničko ministarstvo. Tomu bit će razloga, što neima u Beču jednoljune većine, koja bi mogla preuzeti vladu. Novi ministar trgo-vine morati će stupiti u ponovno dogovaranje sa Madjari gledo zajed-ničkih carinskih pitanja.

U Primorju zavri atojo pri sta-rom, van što ih je već bili njih umrli od azijskog kolera. Trčanski namještajnik barun Pretis, boravi već dugo vremena u Gorici, odlje će u gornju Štajersku. Kažu, da njegova bolost ide na bolje.

U Hrvatskoj imenovan je uslijed novog uredjenja uprave 8 novih veli-kih županah, i to postao je okrugni upravitelj u Gospodru Marko Kasu-mović velikim županom Šupanije liško-krabavsko, to gradovah Šonja i Karlo-baga; okrugni upravitelj u Mitrovici Ivan Čudić vitez, velikim županom Šupanije mandreško-ričko i grada Ba-keva; podžupan podžupanije karlovačko Stjepan Kovačić, velikim županom Šupanije zagrabljko to gradovah Šisika, Karlovec, Potrino i Kostujnico; ve-liki župan Šupanije varoždinsko Radoslav Rubido-Zichy de Zagorje, Žiček-ot Zajka, velikim županom ovo Šupanije i gradu Varaždina; veliki župan Šupanije belovarsko, Budislav Budislavović Fiedorski velikim Šupanom Šu-panije belovarsko-križevačko to gra-dovah Belovara, Križevac, Kopriv-nico i tvrdje Ivančić; veliki župan Šupanije požeško, Dragutin pl. Grozdanović, velikim Šupanom isto Šupanije to gradovah Požega i Broda; dr. Teodor grof Pojascevici; velikim Šupanom Šupanije virovitičko i grada Osioka; končanoč-Čevara pl. Česol velikim Šu-panom Šupanije srienske to gradovah Mitrovice, Žemuna, Karlovac, Pe-trovaređine i poput gradskih munici-pijah uredjenoga trgovista Rume.

Vredno je spomeni, da je novo-imenovan veliki župan Šupanije sriensko, g. Ervin pl. Česol, bio kr. komisar na Ricci za vrijeme, kada je grad-Riška prošao u madjarsku upravu.

Knez Crnogrca Nikola I. nalazi se već od nekoliko dana u Beču sa dvoje svojih hčeri. Naš carski dvor primio je junakoga kneza na naj-prijezviji način. Novine pripisuju kneževom boravku u Beču veliku važ-nost.

U Srbiji nemogu mirovati; kad oružje miruju, ratuju novine jedna s drugom, liberalci sa naprednjaci. Ristić je danas u milosti, sutra u nemilosti; javlja se, da će vlast imati većinu u skupštini, jer da je počinjeno nezakonitosti kod izbora, gdje da su po-bjedili liberalci i radikalci. Mi želimo, da su mir i red uvede u tu mladu državu srodnog naroda, jer tim će si moći jedino pribaviti ugled.

Rusiji nije po volji govor, kojim je bugarski knez Aleksander I. otvorio sjedinjeni bugarski sabor, prije upozoruju turku vladu, da pazi na kneze. Iz toga slijedi, da se bugarski knez nije pomirio sa Rusijom, kojoj je on vole zazoran,

U Bavarskoj proglašili su poslije smrti Ljudevitu II. kraljem njegovu

Na dan same svedenosti za rana jutra sakupljao se narod, da presteuju po redkoj svedenosti. Nadošlo je i mnogo svedenika. Prein je bio deštan dan i pak je učinio inozvano naroda a pošto se obavila služba božja, sve poprat presveti loga, oblikujenog kropljom brojom svedenstva do Šupnog stana pak se narod razložio raznovrsno osobito i tim, što je bilo u crkvi prilikom božje, no i u vasi uz gornje i dolje; božje, koji se služi avolinjekom i župlju, ali tučan pozna ga brateli, jer sto ga vi pustili u tmlni neznanju. Boračani su biskupu na dolasku i odlasku i u svojih pravilih posjetili i pre-dali mu u lice avrige puka neke prošnje, krozko so stvarl vostra vrzina; te su dvatra ujvoreni, da se so njihova naj-stvarnija molba razuđidli i uređili kako bude našljivo i kako će se na najdušovnije nabodna želja svete uspomene utemeljiti vrštiti.

Pobjilo devetogata po podne odputi se presv. biskup u crkvu, a ođanje pronađen od svedenata i množinu puka, odvezo se kodijom preko Pazina za Trst, pozdravljen od svih pravilnih sa živio klic i željom vrućom, da bi nam es brzo opst retno vratal. S narodom klišem i mi poživio dobril Bog našeg prevrleđnog biskupa i vratio se es brzo opst k nama. Poživio Bog i predstavio našu svedenostu, koju je podstolično naša inještanice, a navlastito po-živio nam na mnogo godina zdrava i vesela našeg neutrudljivog radnika za naše vremeno i rječkovo dobro u pre-vrednoj osnovi veleć, g. Rajmundu Jolikšiću.

S veseljom javljamo Vam i to, da će se naši Boračani složno zauzeti, da si po-većaju i poltopaju plovansku crkvu. Složni bračol Budemo li složni ako smo i sro-đinai, božjom čemo pomoci veliko djelo izvesti. Gdje je sloga, mira i ljubavi, tui je i božjeg blagoslova.

brata Otona, nu buduć je ovaj dužno bolestan, te zapričešen vladati, to je regentom postao princ Luitpold, koji je već položio zakletvu na bavarski ustav. Luitpold je po nesleđenstvu prvi princ, kojemu pripada kruna bavarska. Mlađi njegov sin Leopold ima za ženu nadvojvodkinju Giselu, hčer našega cesara.

U Francuzkoj poprimljen je končano zakon o izgonu princevah, potičućih od obitelji, koje su vladale Francuzkom. Progna je od orleanskog linija grof parižki sa svojim starijim sinom, od Napoleonaca princo Jerolima sa sinom Viktorom. Ostali princevi mogu biti od vlaste prognoani, ako se sasvim mirno uponašaju. Svi pak princevi nemogu obavljati nikakve javne službe u Francuzkoj niti pripravati vojsku. Uslijed ovoga izgona dalo je više francuzskih poklisaša kod europskih dvorova svu ostavku.

U Engleskoj raspustio je formalno parlament, a kraljica u dotičnom proglašau voli, da želi popitati engleski narod, što misli o slobodostima, koje je Gladstonova vlada predložila za raslu.

ISTRI.

Alla kabdu teži Istrij
Zabveni budi čestnik moj.
Po pa, 100.

VII.

Nad tobom, Istro, nebo se zatvoril
Prlože dan, dodan i mjeoseo,
Te poljska trava svine na pripeo,
I sedi tešaku znojnju luto mori.

Od šarkog sunca blidi aye i gori,
U zasudenoj glnu riba rloč,
Po gajovili no ječi pitlj ječi
Nit plev Istranke prodolim se ori! ..

Domaču moju »nene« andijo luta,
Najlepše učeši sreči unisti,
U obujanju jadrni plade, vršti,
Do arde, učena više alzne, putu...
Uz manjku blidnu dječa suto lju,
»Istranski počes grohotom se smiju! — N. Z.

Franina i Jurina.

Fr. Ča da su ročki financeri sve sami Ugarići?
Jur. Drugi ti, nisu nikad Ugariće ni vidiš.
Fr. Tako žao su njim patroni pobrati?
Jur. Ej i strah je vrag.

Fr. Čas Juro pod na čotiri ovoga mjeseca
na Puzin?
Jur. A vero po ča?
Fr. Talijanska gospoda, da pripravljaju
neku tombolu.
Jur. Ter da se nisu dosta atombulali na
16 i 17 prošloga mjeseci?
Fr. E... još to se oni tombulat još.

Različite viesti.

Odlikanje. Njeg. Veličanstvo podložilo je savjetniku zemaljskoga suda u Trstu g. Fr. Mih. Werk-u za njegova zaštugu vitski križ reda Fran Josipa.

Trubarova večer. Slovenski rodoljub u Trstu priredio je za buduću subotu u 9. sati na večer prijateljski sastanak u »Slovenskoj Čitalnici« da ekronimo proslave tristogodišnjost smrti slovenskog spisatelja i zadatnika novoslovenske književnosti priroda Trubar. Sa tim glasovitim mužem radili su na književnom polju u vieme takozvane reformacije, polovicom

XVI. veka, i hrvatski pisac Anton Dalmatin i Stjepan Konzul, Isade latinski zvan, koji bio je rodom iz Buzeta u Istri. Slovenski rodoljub u Trstu učišće svetu avučuvenosti slavet, mužu, koji je udario te moj slovenskoj književnosti.

Proslava dvadesetpet godišnjice. Slovenske Čitalnice u Trstu. Prošle subote sakupilo se u krasnih prostorijama našeg Čitalnica ovjet slavenko-puštanstva Trsta i okolice, da proslavi redku svetost, t. j. dvadesetpet godišnjom obstanka, toga za Slavene Trstu toliko važnoga društva. Do 400 osoba, sve odabranok občinstva, krasilo je čitalniški vri, divno i razsvetljeno.

Sve točke obilata programa bili su izburno odobravani težno i gladko izvedeni. Od pjesama milia se nevjedoma Vilharova »Naša zvezda i Žežej« Veder na Sveti. Na najsjajniju točku programa sadnjavao je svečani govor g. V. Dolenc, u kojem je krasno orisao život trdinsko Čitalnico. Na svečanost došlo je više izrazovanih raznih slovenakih i hrvatskih pokrovitelja, u kojih se izražala občinstvo želja, da bi svečanju dočekala čita i jutro i podnesla godišnjou, kojoj se želi i mi od srdeća pridružimo.

Izbor predsjednika III župana na pozivnicu uprave, jučerjutje dan, od toga, da su se do 30. p. m. nastavili prvi put novozabrani susjedini, da izaberu predsjednika III župana. Prijavno bilo je više od 40 županupaka. Kandidat hrvatske stranke, trgovac g. Ante Bertoli dobiti 8 glasova i odgovitnik g. Constantine 2 glasni i tako je izabran prvi županik županom i niti doštit Bertoli, na demu nadoj stranci ujemu od strane donštiamo i Doenštimo istog vremja, da bi tih izbori na očetu obdržali. Pazin za kakovih 14 dana. Dobro dan dobiti!

Pravnički izpit u Zadru. Do suda mogli su pravnici polaziti drugi i treći državni izpit kod posebno o. kr. izpitnog komiteta u Zadru. Naredbom ministra za bogatstvo i nastavu 28. maja 1880. uklida se gornji komisija da obustavi svoje djelovanje i končno tekuće godine. Tlim tako morat će svr pravnici bez iznimke polaziti svoje izpite na svačidlištu.

Duplicati izgubljenih svjedočanstava izdati će u slučaju o. kr. namjenskištvo u Zadru. **Dr. Dominik Fragiacomo.** Čitamo u izvješću sjedište zemaljskog odbora u Poreču od 20. aprila t. g. da je isti imenovan svojim odsamnikom u o. kr. kotarskom skloplju vlasti u Kopru nadolniku piranogaku dr. Dominiku Fragiacomu. Koj nezna, tomu kažemo, da joj taj gonpodin onaj isti, koji je u poslednjoj mimočinu) slijedio ukrav Hrvatu potomu Unikotak, koji dan on mrel i uveo svoje službe i da zauzeti tu murljnu uleplost i u svoju djelu. Zemaljski odbor, u zemlji na jugu Hrvatina, pošlo je da, kdo svoje odsamantke u skloplju vlasti, pod koju opunjava višo viho Hrvatini i Slovenac nego u Italijanah, muže, koji javno izjavljuju, da mreži Hrvato. Ovo imenovanje budi do kazanju, kakva nadola goji slavni Istranski zemaljski odbor, pričekom k stanju u kojome se nalazi?

Ia Omiljša piše nam prijatelj: Eva me opet, da Vas u kratko obavestim o našim novostih. Ova Dubrova zaderšila nas rođaka sreću. Što je naime na samu Dubrova podjeliću ovđo prevesti bliskup Ferđić sv. berim. Krajan višog govor, što ga je u crkvici prozvao, bio je na u srođu drianu. Čestitom starom klišćem! Mu mnoga ljeta!

Treći dubrovački blagdan bio je obdujni razum. Premda nam se nije vremena sružiti možljivo pokazivalo, ipak se je oko desete krasno razužatio i tako da podnjostranju. Svetak došao je po običaju dočastno. Bio je i ležbenički bliskup hrvatski, Primotija. Izletnika iz Rieke, kako je to Blizanci obduku, nije bilo a neznanje s kojeg uzeo.

Crkva bila je duhkova puna; slike držao je poznati prelikar d. otac Stjepo Ivanović, komu svaka dosta. Postje podno dočastno je drugi paroh iz Bakra, te nas miloglasno pjevali dijelnici Krizijanidžan i Bakranom. Baš užesno! — Evila njih!

Nastavljajući napredjuje, ako i ne orijasisti, a ono baš ljepe. Preporučamo našim rodoljubom, osobito Omiljšanom, koji su odabrali od nas, da nas po podsetku po mogućnosti podupri.

Klisa, koju smo tako žljivo očekivali, već nam bila zdjeljih dana i dosadila. Sad se okupa kuraža. Palo je nešljivo i nešto tuče, na tu nje, bila Streljajućem, otkriva znatno stete nanije. Grozđje kaže da radi dobro, samo nas je strah, da će klisa, koja je vlaš od sedam dana tražila, uplivati mnogo na njegovu bolest — deša neka nas Bog očuva!

Pazinskihbori i porečki listić. Ono što je naš dopisnik iz Po-reča u poslednjem broju previdjao, to se i

dogodilo. Porečki su našmo piškari u zadnjem broju svog listića svu krvljinu na jednom mališnjenu tučnjenu, na našu desetu svedenstvo i na političku oblust u Pazinu. Prostor lista nedozvoljava nam za danas, da ih točku po točku suszbijemo i pobijemo, pak ostavljamo za buduć broj, nohotest ostati nikomu dužni a najmanje porečkim jasnorom.

Iz Račicah pštu nom 29. p. m. Strašna tuč, koja dove 4. juniju ponutila Draguč i Humščinu, nije žalioče niti nas mimošla. Naša selja: Kosavica, Brag, Hrušvar, Posutići, Koritna i Oreh, koji su spuštaju svu pod kurču Radice, jesu silno oskobljeni.

Znati valja k tomu, da su Radicani vrlo siromani kmotri, koji utrže jedino u dobrih letinah blagođi za vino i hrana. Pridružuju se im dostatno redko kad.

Prisporušimo dakle one siromaha što toplige č. k. oblasti i drugim miliardama, da njim bilo dim pomognu.

Kolera u Trstu. U svomu pomoru je od prvog početka pa do danas 6 osoba od kolere. Postoji bio je neki Grk Vlasto osamdesetgodišnji starac, koji je od liste bolesti umro zadnji dan prošle mjesec.

Zakon o narodnom ustanku (London) 8. junija 1880. je ratifikovan te proglašen u državnom zakotku br. 90. Stupa odmah u kropicu.

Patrici i cestahnula. Imali smo par putnih pritiski spominjuti list »Patrici« Ali ga je neko vrlo izdavno izbačio i koparis, odvojivši i za-mjajski zastupnik dr. Gambini. Pristiglo jučer i smanjio smrt avožaja mornarčinu »Patrici«. On da je počinio u Poreč, da zamjoni dr. Dulholtu, kuo prijednik za-mjajskog odbora. Pokoj vjerni Putrić, dr. Gambini-ju, hrvatski narod, kojioga učea do i ovaj pomodri vladati, noki se strepi, dok eti sumi poniogni. Nek rado kako hode, ali neću dokle hode.

Javno dražbe. Dne 12. septembra kod lučkog ureda u Splitu, biće do javna dražba za zakup radnje utvrde vanjskog gata (ukobrana) ono luko. Prvi je dražbeni glos da f. 10.800.000. Istog dana bit će javna dražba kod katarskog poglavarevata u Kotoru za zupnik radnje novo kapelo katarsko na Crkvičom u kotaru Kotorskom. Dražba biti će otvorena prvič dražbenim glosom od fl. 4.020.14.

Matica hrvatska pošla je razuskljiti i doltiti svoje ovogodišnje knjige, i to na broju ih šest:

1. Tomić P. i Povijest rimaka do crkve. Dio drugi. (Svjetko povijesti knjiga III.) Ja geografski kartoni; za vrijeme od objava Graeca do cara Augusta. 8.-ina IV. i 1.000. str.

2. Klipatid: Iz bilinegoga svjete. Knjiga druga. (Poučno knj. X.) Sa 26 slike u knjizi, naslovnom slikom prof. Mažetić i jednom geografskom kartom prof. dr. Jiruša. 8.-ina VIII. i 240 str.

3. Čarđ. Slike iz pomorske života. Knjiga druga. Sa 8.-appos. otisku slike i dvoje hidrografske karte atlantskog oceana od Naro. Damino. VI. i 240 str.

4. Šonori: Sabrana pričovljeti. Svezak četvrti. 8.-ina 400 str.

5. Bošić: Povijest. Polbitimstvo. Bledna Mara, Petar Bošić. 8. uvodom Mih. Pavlinović i Fr. Marković. Sa slikom pjesničkom u hakrorezu. 8.-ina XLVI. i 852 str.

6. Kumšić (Slatinski): Sirota. Roman iz istarske života. 8.-ina 82 str.

Proglašenje austrijsko-bliskupi blazenim. Kako javlja list »Osvetovare Romano«, zaključila je kongregacija učradbu u sjednici od 15. o. m., uslužavši glavuoga prokuratora kongregacije državljene krv, poduprta po kardinalu Blanchiu i Bartoloni, da se povede proces o proglašenju blazenim kneza bliskupu trientinskog, don Ivani Nep. ds. Geschidlerera, koji je umro god. 1860. Zuključak kongregacije potvrdio je sv. otac papa 27. p. m. doslovce.

Neuku nauka.

Kako će životi puževi u vrtu? Ako navale puževi kvarci usjeve u vrtu, najlakše ih se pohvata, ako se nekoliko krunpira na poljovlju izreže, ljudi će otkrivom stranom napram zemlji okrenuti, uplivati mnogo na njegovu bolest — deša neka nas Bog očuva!

Sredstvo za kosu i proti celavosti. Francuzski neki vlasnik napisao je ovih danah u »Gazete de France« jedan članak o sredstvima za rastenje vlasu, u kojem veli slijedeće: »Često izpadaju vlasti posilje kakove bolesti. U tom slučaju narastu opat rami bez ikakve pomoci. Ako li izpadnu usled baravnih drugih uzroka, tad ved nerastu nikad. Ja sam u moj 25 godišnjem prakset kroz sruživanje na raznim delavim glavama preko pet stotina najbolje prepucravanih sredstava, pa moram lakreno reći, da nisam u ničijoj glavi opazio niti jedan novi vise. Uvjedjeno toga izustavlja ja novijom vise nikakvog pomudi niti tinturi, te mogu sve te komplike proizvode smatrati pustinjim varanjem i zato da takove nigdje više nepreporučujem. U mojoj praksi sam uživao, da one lako občave. Navadsa, da znače, da one lako občave. Navadsa, da se i u kući ima pokrila glava, može biti takodjer uzrok, da vlas izpadaju.«

Tršćanska burza

	duo 30. Junija
Austrijska pap. renta 4%	80.30 do for. 85.95
Ugarska	94.65 • 94.05
Istra u zlatu 4%	136.45 • 106.00
Monet. nar. banko	878 • 870
• credit-banke	978.75 • 279.80
Talijanska renta	90 • 94.43
London 10. lira sterlinah	126.11 • 126.11
Napolioni	0.97 • 0.98
O. kr. cukini	0.84 • 0.86
Državno mrečko	61.86 • 63.10
Ital. francusko	49.85 • 50.10
Talijanska lira	49.90 • 50.10

Lutrijski brojevi

	duo 26. Junija
Rodi	78 68 67 23 29
Grača	84 4 62 57 18
Tornišvar	93 8 60 60 16

	duo 30. Junija
Bruno	63 88 28 43 07

Priopslana.¹⁾

Gospodinu ca-nučelniku Clariću-n
u Busotu.

Noprestano molba, kojimi se obispava ovaj narod u ubogoj »Cigariji«, rečuvačko me, da Vas upitam slike:

Od »Bratovštine« (Confratorno), koja obстоje kod zemaljskog fonda, imado ova župa Lanjska dobiti svaku godinu za o. crkvu 45 for. 10 nvđ. b) za uboge 45 for. 10 nvđ. c) za skolu u Lanjsku za nabavu potrebnih stvari ubogoj djeci 45 for. 10 nvđ. Pošto nije pakao župa ovo obično Lanjskoh nikada primio niti novčića za uboga, a niti za skolu iz Vaših rukuh, s toga Vas molim u ime ovog naroda, da mi odgovorite na slijedeće:

Da li sto Vi primio od slavne Junto isto novce u spomenuto svrhu? Ako jeste, zašto jih niste poslao u Lanjsko ubogom? Ako pak nista toga primio, zašto se niste zauzeo za siromaha, od kojih se nulaze nekoji u najvećoj nevolji?

Za crkvu pak što joj pripada, umoliti su g. Bigata, da se za to pobrine, jer već godinu danah nije primila svoju ratu.

Oveliko Vas molim, da mi izvelite odgovoriti, jer narod to želi, a i vaša dužnost to zahtjeva.

Lanjske, 27. junija 1880.

Anđrija Mikiša,
župnik.

Opomena častnomu svršetniku u Istri! U poslednje vrijeme učuduje se neka bezobzirna osoba izjavljuje se za nejeg punovlastitika, subirajući kod časne gospode svedenstva Istra narudne na misao knjige, slike, molitvenike itd. Naredom usposti se taj u tkoj raznimi običajni i apelativni navesti mnoge svećenike na misao, utjerači se na njihovu najmanje 25% predplate, prozori.

V Ljubljani 8. junija 1880.
Math. Gerber,
skladiste i trigovina pugra i knjigovežnica

¹⁾ Za slanko pod ovim naslovom neodgovara uredničtvu.

